

Dosarul nr. 3ra-350/2023
2-20113414-01-3ra-28032023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

25 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Mitrofan Valeriu,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată
depusă Valeriu Mitrofan împotriva Instituției Publice „Centrul de Excelență în
Construcții” privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație prin
nefurnizarea informației solicitate, obligarea furnizării informației, repararea
prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost casată hotărârea din 03 decembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, în
partea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și în această parte a fost
emisă o decizie nouă sub formă de încheiere cu privire la declararea pretenției
inadmisibile,

c o n s t a t ă :

La 16 septembrie 2020, Mitrofan Valeriu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții” prin care a solicitat
constatarea încălcării dreptului privind accesul la informație de către IP „Centrul de
Excelență în Construcții”, în legătură cu neeliberarea în termen a copiilor documentelor
solicitate în cerere; obligarea IP „Centrul de Excelență în Construcții” să-i permită
reclamantului de a efectua fotocopia proceselor-verbale ale consiliului profesoral din
iulie 2020, semnate de secretarul consiliului și persoana care a prezidat consiliul și
repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 5000 lei (f.d. 4-37 vol. I).

În motivarea acțiunii reclamantul a comunicat că la data de 13 august 2020 a
expediat cererea nr.07/20 privind accesul la informație, prin care a solicitat respectuos
ca administrația IP „Centrul de Excelență în Construcții” să-i permită de a efectua
fotocopiarea tuturor proceselor-verbale ale consiliului profesoral din iulie 2020,
semnate de secretarul consiliului și persoana care a prezidat consiliul, precum și

repararea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei. Însă, până la momentul depunerii prezentei acțiuni, nu i s-a permis de a face cunoștință cu actele menționate și de a efectua fotocopierea actelor menționate.

Reclamantul a indicat că, cererea de acces la informație, conținea suficiente indicii care ar fi permis unei autorități diligente identificarea și comunicarea informației ce-l interesa pe reclamant, însă IP „Centrul de Excelență în Construcții”, acționând în mod deliberat, a ales să nu ofere posibilitatea de a lua cunoștință și de a efectua fotocopierea documentelor solicitate prin cerere, în termenul prevăzut de lege. Respectiv, luând în considerare comportamentul administrației IP „Centrul de Excelență în Construcții”, care denotă tendința de a acționa deliberat în vederea îngrădirii nejustificate a dreptului reclamantului la informație, miza pe care ultimul o avea la obținerea informației solicitate, instanța de judecată are menirea de a stabili că comunicarea peste termen a informațiilor solicitate sau neeliberarea documentelor solicitate i-a cauzat în mod indubitabil reclamantului anumite suferințe psihice.

Reclamantul a notat că principiul legalității este unul fundamental în statul de drept și obligă autoritățile să se conducă în activitatea acestora exclusiv de lege și nu de emoții sau de frustrări, iar eventualele abuzuri din partea justițiabililor urmează a fi contracarate tot în limitele și potrivit procedurilor stabilite de lege.

Reclamantul Valeriu Mitrofan a menționat că ținând cont de forma vinovăției pârâtei la cauzarea prejudiciului reclamantului, suma de 5000 lei este suficientă pentru a compensa orice prejudiciu de ordin moral cauzat reclamantului prin refuzul de a furniza informația solicitată în cerere. Astfel, prin prisma prevederilor art.19, 2006, 2036, 2037 din Codul civil și art.21 alin.(3) lit. i) al Legii privind accesul la informație, încălcarea dreptului fundamental al reclamantului de acces la informație cauzează cert suferințe psihice, iar legea instituie obligația autorității corespunzătoare de a repara prejudiciul moral cauzat.

În acest context, reclamantul a subliniat că CtEDO a făcut o serie de aprecieri notabile în ceea ce privește proba prejudiciului moral, constatând în repetate rânduri că proba faptei ilicite este suficientă, urmând ca prejudiciul și raportul de cauzalitate să fie prezumate, instanțele urmând să deducă producerea prejudiciului moral din simpla existență a faptei ilicite de natură să producă un asemenea prejudiciu și a împrejurărilor în care a fost săvârșită, soluția fiind determinată de caracterul subiectiv, intern al prejudiciului moral, proba sa directă fiind practic imposibilă (cauza A.c.Norvegiei, nr.28070/06, 9 aprilie 2009). În cauzele Danev c.Bulgariei și Iovtchev c. Bulgariei, CtEDO a reținut în esență încălcarea CEDO, după ce a considerat că abordarea formalistă a instanțelor naționale, care atribuiseră reclamantului obligația de a dovedi existența unui prejudiciu moral cauzat de fapta ilegală, prin dovezi susceptibile să confirme manifestări externe ale suferințelor lui fizice și psihologice, avuseseră ca rezultat privarea reclamantului de despăgubirea pe care ar fi trebuit să o obțină.

Prin hotărârea din 03 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ înaintată de către Valeriu Mitrofan împotriva Instituției Publice „Centrul de Excelență în Construcții” cu privire la constatarea încălcării dreptului de acces la, obligarea furnizării informației solicitate și repararea prejudiciului moral (f.d. 156, 163-170 vol. I).

La 03 decembrie 2021, cu respectarea termenului de demarare a căii de atac, Valeriu Mitrofan a depus apel nemotivat, iar la 22 martie 2022, prin intermediul poștei electronice, apel motivat împotriva hotărârii din 03 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii (f.d. 158-159, 175-245 vol. I).

Prin decizia din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 03 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în partea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și în această parte a fost emisă o decizie nouă sub formă de încheiere cu privire la declararea pretenției inadmisibile. În rest, a fost menținută hotărârea din 03 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 10-19 vol. II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relevat că la 13 august 2020, Mitrofan Valeriu, a depus o cerere la IP „Centrul de Excelență în Construcții”, solicitând permisiunea de a lua cunoștință și a efectua fotocopierea tuturor proceselor-verbale ale consiliului profesoral din iulie 2020, semnate de secretarul consiliului și persoana care a prezidat consiliul. Respectiv, la 03 septembrie 2020, IP „Centrul de Excelență în Construcții” a expediat în adresa reclamantului scrisoarea nr.01-13/155 din 03 septembrie 2020 prin care a menționat că furnizarea informației și prelucrarea acesteia poate fi realizată în condițiile art. 13 al Legii privind accesul la informații.

Instanța de apel a reținut ca fiind relevante soluționării litigiului prevederile art.3, art. 5, art. 10 alin. (1), art. 17, art. 20, art. 209 alin.(1) din Codul administrativ, art.6 al.(1), art. 10, art.11 al.(1) pct.1, pct.2 și pct.4), art.15 alin.(1) – alin.(3), art.16 din Legea privind accesul la informație nr.982 din 11 mai 2000.

În acest context, Curtea de Apel Chișinău a considerat concluzia primei instanțe în partea respingerea pretențiilor privind constatarea încălcării dreptului de acces la informație și obligarea furnizării informației solicitate este una legală și întemeiată. Prin urmare, instanța de apel a respins ca neîntemeiat argumentul apelantului privind nefurnizarea informației solicitate prin cererea depusă, or, IP „Centrul de Excelență în Construcții” a emis o decizie/răspuns favorabil în furnizarea informației și totodată a comunicat despre intenția furnizării informației solicitate, cu concretizarea acestora având ca reper dispoziția art. 12 alin. (2) lit. a) și b) din Legea privind accesul la informație, care indică că, cererea scrisă va conține detalii suficiente și concludente pentru identificarea informației solicitate (a unei părți sau unor părți ale acesteia) și modalitatea acceptabilă de primire a informației solicitate.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, apelantului i s-a oferit oportunitatea reală de a lua cunoștință de documentele solicitate, însă solicitantul nu a manifestat interes în a se prezenta la sediul instituției publice pârâte pentru a obține/ridica informația solicitată, comportament ce nu poate fi imputat furnizorului de informații. Or, IP „Centrul de Excelență în Construcții” a acționat prompt la cererea lui Mitrofan Valeriu care la rândul său nu a oferit detalii suficiente și concludente pentru identificarea informației solicitate, precum și nu a ținut cont de caracterul repetitiv al solicitărilor sale.

Instanța de apel a apreciat ca fiind declarativ argumentul apelantului privind nerecepționarea răspunsului până la depunerea acțiunii, or, răspunsul a fost expediat la

adresa electronică lui Valeriu Mitrofan, deci ultimul urma să depună diligența corespunzătoare întru verificarea la intervale regulate poșta sa electronică și corespondența purtată cu IP „Centrul de Excelență în Construcții” pentru a se convinge de contrariul celor invocate în acțiune, și, secundo, în temeiul cererii de acces la informație nu a pretins expedierea propriu-zisă a informației, ci eliberarea ei. Astfel, apelantul interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar concluzia primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material cu aprecierea juridică cuvenită a probelor.

Totodată, instanța de apel a respins ca neîntemeiat și argumentul apelantului precum că hotărârea primei instanțe este ilegală, iar instanța de fond ar fi dat o apreciere eronată probelor acumulate, ori, rolul activ exercitat de instanță, în deslușirea corectă a raportului dintre părți, este evident manifestat, în condițiile analizei apărărilor reclamantului exprimate pe cale incidentală, dar, în cadrul fixat de reclamant și în limitele obiectului dedus judecății.

Cu referire la pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 5000 lei din contul IP „Centrul de Excelență în Construcții” în beneficiul lui Valeriu Mitrofan pentru încălcarea dreptului de acces la informație, instanța de apel a conchis că pretenția dată urma a fi declarată inadmisibilă de către instanța de fond, în situația în care reclamantul n-a prezentat careva probe, ce ar confirma că s-a adresat către intimată cu o asemenea cerere, respectând procedura prealabilă, motiv din care pretenția dată urmează a fi declarată inadmisibilă în temeiul art.207 alin.(1) și alin.(2) lit. f) din Codul administrativ.

La 25 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a depus recurs nemotivat, ulterior la 02 aprilie 2023, la fel prin intermediul poștei electronice, a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 03 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii integral (f.d. 21-23, 29-55 vol. II).

În motivarea recursului, suplimentar celor indicate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel a menționat că pentru justa soluționare a chestiunii privind punerea pe rol și intentarea procesului civil, instanța de fond urma să aplice prevederile Legii privind accesul la informație, care are un caracter special. Or, obiectul litigiului cade sub incidența legii respective.

Recurenta a notat că instanțele de judecată au ignorat probele anexate de reclamant (bonul eliberat de bancă ce confirmă transferul în valoare de 200 lei din 30 decembrie 2020 și bonul de plată în mărime de 30 lei din 14 august 2020) probe ce confirmă că reclamantul a achitat în contabilitatea instituției 230 lei, ceea ce constituie costul la 230 file. Mai mult, nu sunt necesare careva resurse financiare pentru prelucrarea informației solicitate, din motiv că de facto, nu este necesar de a prelucra careva informație.

Recurentul Mitrofan Valeriu a subliniat că a solicitat să-i fie permis de a face cunoștință și de a efectua fotocopia documentelor indicate în cererea nr.07/20 din 13 august 2020 la sediul instituției și nu să-i fie dat un răspuns, însă a fost obstructionat în

dreptul de a face cunoștință și de a efectua fotocopia documentelor indicate în cererea nominalizată.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Mitrofan Valeriu a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat de către Curtea de Apel Chișinău la data de 07 decembrie 2022, dar a fost notificată recurentului la data de 11 decembrie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d. 20 vol. II).

La 25 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, Valeriu Mitrofan a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 21-23 vol. II).

Alineatul (2) al art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), prevedea că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată recurentului la data de 17 martie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d. 24 vol. II).

La 02 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice, Mitrofan Valeriu a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 29-55 vol. II).

Astfel, recursul depus de Mitrofan Valeriu împotriva deciziei din 07 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Mitrofan Valeriu, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Conform art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f).

Din analiza prevederilor citate, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, depus până la data de 01 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului

Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Mitrofan Valeriu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Mitrofan Valeriu se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc